

ضوابط داوری مسابقه مداحی

الف / اصوات و الحان

۱- **زیبایی صدا (۵ امتیاز):** هر فردی از استعدادهای خدادادی خاصی برخوردار است و باید با تلاش و کوشش استعداد نهفته خود را شکوفا سازد. صدایی که از دهان مداح بیرون می آید بیانگر نوع رفتار و سطح انرژی او می باشد. مهم این نیست که صحبت و آواز مداح بهترین یا مشابه کسی باشد، مهم این است که منحصر به فرد و مربوط به خودش باشد و نشان دهد که او کیست و چه چیز خاصی در وجودش هست.

۲- **استفاده درست از تحریرها (۱۰ امتیاز):** تحریر همان چیزی است که عوام به آن چهچهه می گویند اما اصطلاح آوازی آن تحریر است. در واقع تحریر صوتی آهنگین است که از عبور هوا و ارتعاش تارهای صوتی به وجود می آید و می تواند شکل های مختلف به خود بگیرد. از نظر تکنیکی تحریرها باید دارای این خصوصیات باشند: بدون خش، متعادل بودن از نظر شدت و ضعف، روانی و خوش حالت بودن، نگه داشتن اندازه استفاده از تحریرها و رعایت زمان بندی مناسب تحریرها از نظر کشش ها و سرعت تحریر.

۳- **اوج و فرود مناسب (۱۰ امتیاز):** برای اینکه یک مداح شروع و پایانی مناسب داشته باشد باید پیش از خواندن مطالب را تمرین و تکرار کند، آرامش خاطر و جسم داشته باشد، پیش از خواندن از ائمه (علیهم السلام) کمک بگیرد، مداحی را با نام خدا و صفات مبارکش آغاز کند، مداحی را بدون مقدمه چینی و زمینه سازی شروع نکند، بعد از اتمام مداحی دعا کردن را فراموش نکند و ... معمولاً روضه یا مداحی دارای سه مرحله مقدمه، اوج و فرود می باشد. وجود مقدمه در آغاز مداحی الزامی است. مداح بعد از مقدمه به مرحله اوج می رسد، که در اینجا نباید فوراً تن صدا را بالا ببرد، بلکه با صدای کوتاه شروع کرده، بعد متوسط و سپس تن صدا را کاملاً بلنده کرده و اوج مصیبت را بیان کند. مداح بعد از مرحله اوج به مرحله ی فرود می رسد که نباید آن را طولانی کند.

۴- **سبک مداحی (۵ امتیاز):** در مورد سبک مداحی به بیان بخشی از فرمایشات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) اکتفا می کنیم. ایشان می فرمایند: " به جوانها توصیه می کنم، شیوه های پیشکسوتان را بکلی کنار نگذارند؛ دست نکشند. من با نوآوری موافقم؛ نوآوری هیچ اشکالی ندارد؛ اما اگر بخواهید در این نوآوری کمال پیدا کنید، بایستی این نوآوری در امتداد شیوه گذشتگان باشد. یک طبقه ساخته اند، شما روی آن طبقه یک طبقه بسازید... آن وقت بناء می شود مرتفع و ایلا یکی ساخت، شما بیایی خراب کنی، یک طبقه بسازی؛ یکی دیگر بیاید آن را که شما ساختی، خراب کند، باز یک طبقه بسازد، همیشه همان یک طبقه خواهید ماند. محسنات اساتید، پیشکسوتها و کسانی را که در این کار از شما یک پیراهن بیشتر پاره کرده اند، یاد بگیرید و چیزی بر آن اضافه کنید شیوه های جدید، این جوری درست بشود خوب است."

۵- **تلفیق لحن و شعر (۵ امتیاز):** شناخت شعر و قالب های شعری (قصیده، غزل، مثنوی، رباعی و دو بیتی و...)، وزن های هر قالب، صنایع و آرایه های شعری و همه و همه برای یک مداح امری ضروری است و باید به این نکته توجه کرد که هر شعر و قالبی دارای وزن و ریتم خاصی می باشد، و وزن های مختلف شعر جدا از معنایی که در آن نهفته است، تأثیر عاطفی متفاوتی دارند. هر قدر مداح با شعر و علوم مرتبط با آن آشنا باشد، بهتر و صحیح تر می تواند از ظرفیت صدای خود استفاده کند و با تغییر در لحن شعرش، نسبت به القای مفاهیم مورد نظر شاعر و فیض رسانی به مجلس، موفق تر عمل کند. تولید لحن و تن صداهای مختلف صدای مداح را زنده می کند و حق شعر را ادا می کند. وقتی از شجاعت حضرت علی (علیه السلام) گفته می شود باید با صدایی محکم و لحنی حماسی

و صدایی درشت کلمات را ادا کرد. برای زبان حال باید خیلی احساسی کلمات را بیان کرد. بعضی فراز های روضه باید دارای حزن و اندوه باشد و ...

ب/ مدح یا روضه

۱- **انتخاب اشعار و متن مناسب (۱۵ امتیاز):** در خصوص انتخاب شعر و نثر مناسب باید به دو مورد توجه کرد. یکی به مناسبت خواندن، یعنی مداح، روضه یا مولودی ایام مسابقات را بخواند. همان گونه که در روایات آمده است، شیعیان واقعی کسانی هستند که با شادی و سرور اهل بیت (علیهم السلام) شاد و در غم و اندوه آنها محزون هستند. و نکته دیگر که بسیار مهم است و ما در این اینجا به فرمایشات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) استناد می کنیم؛ ایشان می فرمایند: "مداح ها بدانند چه می خوانند و چه می گویند. امروز هم پول می دهند و می گویند به ابتدال بکشید و اسلام را قذح کنید و اهل بیت (علیهم السلام) را مورد مذمت قرار بدهید و شیعه را خراب کنید. مبادا پانصد نفر، هزار نفر، گاهی ده هزار نفر در جلسه ای جمع شوند و یک ساعت برای آنها نغمه سرایی شود؛ اما چیزی به آنها داده نشود. شما در این یک ساعت می توانید نکات زیادی را با شعر خوب منتقل کنید ..."

۲- **روضه یا مدح و بیان مستندات (۱۵ امتیاز):** اگر مداح در بین خواندن به مطلب خاصی اشاره کرد باید سند آن را ذکر کند تا هم شنوندگان بتوانند به گفته های او اعتماد کنند و هم اگر شخصی خواست گفته های مداح را در جای دیگری نقل کند، مدرکش را بداند.

** تذکر / گریز زدن: یکی از فنون مداحی در مولودی خوانی «گریز زدن» می باشد. در مولودی خوانی هر گونه خارج شدن از حیطه مولودی و اشاره به بعضی وقایع دیگر، اعم از روضه و غیر آن را گریز زدن می گویند مثلاً در بیان اشاره به داستان ولادت، مداح اشاره به گوشه ای از زندگانی یا شهادت نیز داشته باشد. توجه به این نکته ضروری است که در مولودی ها نباید گریز به روضه مستقل تبدیل شود و مجلس جشن را به مجلس عزا تبدیل کند، بلکه باید در همان حالت انتزاعی و اشاره ای خود، باقی بماند.

۳- **حفظ اشعار (۵ امتیاز):** از امتیازهای یک مداح خوب آن است که سعی کند مطالبش را از قبل حفظ کند تا موقع خواندن دچار اشکال نشود. البته می تواند بعضی از اشعار یا تیتیر مطالب را یادداشت کرده و همراه داشته باشد. ولی خواندن تمام مطالب از روی کاغذ یا کتاب کار صحیح و درستی نیست. همچنین حفظ شعر دارای محاسنی است که به آنها اشاره می کنیم: مداحی که از بر شعر می خواند، تسلط بیشتری بر احوال خود و مستمع اش دارد؛ کسی که شعر را از بر کرده است با خاطری آسوده تر و مطمئن تر میکروفون را در دست می گیرد و اضطرابش کمتر است؛ اگر مداح شعر را حفظ باشد موجب می شود که وقتی روضه ای می خواند، هر جا که روضه با شعری که حفظ است، مطابقت پیدا کرد، آن شعر را بخواند و اثر بیشتری در مجلس به جا بگذارد و ...

۴- **تسلط بر اجرای برنامه (۵ امتیاز):** یک مداح خوب باید بر موضوع و محتوا تسلط کافی داشته باشد. به طوری که بداند در آغاز و مقدمه چه مطالبی و در اوج و فرود چه مطالبی را باید بیان کند. خلاصه اینکه پیش از مداحی فکر نماید که چگونه مولودی یا روضه را آغاز کرده و چگونه ادامه و به پایان برسد.

ج/ اصول و فنون

- ۱- رعایت پوشش مناسب (۸ امتیاز): حفظ ظاهر برای مداح خیلی مهم است، چرا که حالت الگو و سرمشق برای دیگران دارد. پس مداح باید لباس غیر متعارف نپوشد و از لباس، انگشتر، گردن بند و آرایشی استفاده نکند که دارای نمادهای غربی و نامشخص باشد.
- ۲- رعایت وقت مقرر (۵ امتیاز): مداح باید وقت شناس باشد. یعنی قبل از اینکه برنامه اش را شروع کند بداند چند دقیقه وقت دارد، که طبق وقتش برنامه ریزی برای مطالبش داشته باشد و آن چنان ورزیده باشد که اگر به او ۳ یا ۳۰ دقیقه وقت دادند، در هر دو حالت بتواند بدون هیچ مشکلی بخواند.

* تذکر/ زمان اجرای برنامه ۱۰ دقیقه می باشد و عدم رعایت آن منجر به کسر یک امتیاز در هر ۳۰ ثانیه می شود. لازم به ذکر است در دقیقه ۸ اجرای برنامه، زمان باقیمانده توسط مجری سالن مسابقه، به دانش آموز اعلام می گردد.

- ۳- دعای پایانی (۵ امتیاز): روز برگزاری مسابقه مداحی، دعا برای سلامتی و تعجیل در ظهور امام عصر (عج)، شادی روح شهدا و امام (ره)، سلامتی و طول عمر مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و پدران و مادران؛ الزامی می باشد.

- ۴- تأثیر در اجراء (۷ امتیاز): برای اینکه مداح بتواند حزن و اندوه (شادی در مولودی خوانی) بیشتری بر جلسه حاکم کند رعایت چند نکته ضروری است: در ابتدا سوز و حال گریه را از خدا و معصومین (علیهم السلام) طلب کند؛ سعی کند مصیبت وارد شده بر امامان را برای حضار مجسم کند؛ اگر خودش هنگام خواندن روضه گریه نمی کند، لافل حالت گریه به خود بگیرد. خلاصه آنکه آنچه از دل برآید لاجرم بر دل نشیند.

فرم داوری رشته مداحی (۱۰۰ امتیاز)

پایه تحصیلی:	مقطع تحصیلی:	استان:	نام و نام خانوادگی:

موضوع مداحی	ملاکهای ارزشیابی	حداکثر امتیاز	امتیاز کسب شده
اصوات و الحان	زیبایی صدا	۵	
	استفاده درست از تحریرها	۱۰	
	اوج و فرود مناسب	۱۰	
	استفاده از سبک های سنتی	۵	
	تلفیق لحن و شعر	۵	
مدح یا روضه	انتخاب اشعار و متن مناسب	۱۵	
	روضه و بیان مستندات	۱۵	
	حفظ اشعار	۵	
	تسلط بر اجرای برنامه	۵	
اصول و فنون	رعایت پوشش مناسب	۸	
	رعایت وقت مقرر	۵	
	دعای پایانی	۵	
	تاثیر در اجرا	۷	
جمع کل		۱۰۰	
نام و نام خانوادگی داور:		امضاء داور	

	نام و نام خانوادگی داور:		امتیاز کسب شده:	
	امضاء:	/ /	تاریخ:	